

**FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL DEPOZITINIŲ VIRTUALIŲJŲ VALIUTŲ PINIGINIŲ OPERATORIAMS IR
VIRTUALIŲJŲ VALIUTŲ KEITYKLŲ OPERATORIAMS SKIRTŲ NURODYMŲ,
KURIAIS SIEKIAMA UŽKIRSTI KELIĄ PINIGŲ PLOVIMUI IR (AR) TERORISTŲ
FINANSAVIMUI, PATVIRTINIMO**

2020 m. sausio 10 d. Nr. V-5
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 4 straipsnio 9 dalimi,

t v i r t i n u Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriams ir virtualiųjų valiutų keityklų operatoriams skirtus nurodymus, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui (pridedama).

Direktorius

Antoni Mikulskis

PATVIRTINTA
Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos
prie Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministerijos direktoriaus
2020 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. V-5

**DEPOZITINIŲ VIRTUALIŲJŲ VALIUTŲ PINIGINIŲ OPERATORIAMS IR
VIRTUALIŲJŲ VALIUTŲ KEITYKLŲ OPERATORIAMS SKIRTI NURODYMAI,
KURIAIS SIEKIAMA UŽKIRSTI KELIĄ PINIGŲ PLOVIMUI IR (AR) TERORISTŲ
FINANSAVIMUI**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriams ir virtualiųjų valiutų keityklų operatoriams skirti nurodymai, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui (toliau – nurodymai), taikomi depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriams ir virtualiųjų valiutų keityklų operatoriams ir nustato pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus ir virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus veikloje tvarką.

2. Šiame dokumente vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme (toliau – Įstatymas).

3. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius, vykdydamas pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones, vadovaujasi Įstatymu, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba) direktoriaus 2017 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. V-131 „Dėl Asmens tapatybės dokumento kopijos tvirtinimo ir pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktoriaus 2016 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. V-314 „Dėl Techninių reikalavimų kliento tapatybės nustatymo procesui, kai tapatybė nustatoma nuotoliniu būdu, naudojantis elektroninėmis priemonėmis, leidžiančiomis tiesioginio vaizdo perdavimą, patvirtinimo“, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktoriaus 2016 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. V-273 „Dėl Tinkamo tarptautinių finansinių sankcijų įgyvendinimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos reguliavimo srityje priežiūros nurodymų patvirtinimo“ ir šiais nurodymais.

**II SKYRIUS
PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS PRIEMONĖS**

4. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius įgyvendina šias pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones:

- 4.1. Kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymas:
 - 4.1.1. nustatymas, ar klientas veikia savo vardu, ar yra kontroliuojamas;
 - 4.1.2. jeigu klientas veikia per atstovą, kliento atstovo tapatybės nustatymas;
 - 4.1.3. kliento – fizinio asmens tapatybės nustatymas;
 - 4.1.4. kliento – juridinio asmens tapatybės nustatymas;
 - 4.1.5. kliento – juridinio asmens naudos gavėjo tapatybės nustatymas;
 - 4.1.6. informacijos apie kliento – juridinio asmens vadovą surinkimas;
 - 4.1.7. informacijos apie kliento – juridinio asmens nuosavybės ir kontrolės struktūrą ir veiklos pobūdį surinkimas;
 - 4.1.8. informacijos apie kliento – fizinio ar juridinio asmens – dalykinių santykių tikslą ir numatomą pobūdį surinkimas;

- 4.1.9. kliento ir naudos gavėjo tapatybės patikrinimas, remiantis dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio;
- 4.1.10. nuolatinės kliento dalykinių santykių stebėsenos vykdymas;
- 4.1.11. kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu pateiktų dokumentų, duomenų ar informacijos nuolatinis peržiūrėjimas ir atnaujinimas;
- 4.2. kai neturima galimybių įvykdyti kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimus – sandorių nevykdymas, dalykinių santykių neužmezgimas, nutraukimas;
- 4.3. kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonių taikymas ne tik naujiems, bet ir esamiems klientams (klientams, kurie virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus ir virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus klientais tapo iki 2020 m. sausio 10 d., šios priemonės turi būti taikomos atsižvelgiant į jų rizikos lygį, pradedant nuo didesnės rizikos klientų, nedelsiant, bet ne vėliau kaip nuo 2020 m. liepos 1 d.);
- 4.4. įtartinų piniginių operacijų ar sandorio sustabdymas;
- 4.5. pranešimas apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius;
- 4.6. pranešimas apie virtualiosios valiutos keitimo operacijas ar sandorius virtualiąja valiuta, jeigu tokios piniginių operacijų ar sandorio vertė lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiąja valiuta, nesvarbu, ar sandoris sudaromas atliekant vieną ar kelias tarpusavyje susijusias pinigines operacijas;
- 4.7. sudėtingų ar neįprastai didelių sandorių ir neįprastų sandorių struktūros nagrinėjimas;
- 4.8. informacijos saugojimas nustatytą laiką;
- 4.9. atsakingų už pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą darbuotojų paskyrimas;
- 4.10. darbuotojų mokymas;
- 4.11. vidinių sistemų, leidžiančių saugiais kanalais ir užtikrinant visapusišką užklausų konfidencialumą skubiai reaguoti į Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos paklausimus, įdiegimas;
- 4.12. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai pateiktos informacijos konfidencialumas;
- 4.13. vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūrų nustatymas;
- 4.14. informacijos apie depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus ir virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus naudos gavėjus pateikimas Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS) tvarkytojui.

III SKYRIUS

PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS NUSTATYMAS

5. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo imtis priemonių ir nustatyti bei patikrinti kliento ir naudos gavėjo tapatybę:
- 5.1. prieš pradėdamas dalykinius santykius;
- 5.2. prieš atlikdami vienkartinę (angl. *occasional*) virtualiosios valiutos keitimo operacijas ar vienkartinius (angl. *occasional*) sandorius virtualiąja valiuta lėšomis, kurių suma lygi arba viršija 1 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiąja valiuta, arba atlikdami vienkartinį (angl. *occasional*) įnešimą į depozitinę virtualiųjų valiutų piniginę arba vienkartinį (angl. *occasional*) virtualiosios valiutos išėmimą, kurio suma lygi arba viršija 1 000 eurų arba ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiąja valiuta, nesvarbu, ar sandoris sudaromas atliekant vieną ar kelias tarpusavyje susijusias operacijas (virtualiosios valiutos vertė nustatoma piniginių operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo momentu), išskyrus kai kliento ir naudos gavėjo tapatybė jau yra nustatyta;
- 5.3. kai kyla abejonių dėl anksčiau gautų kliento ir naudos gavėjo tapatybės duomenų teisingumo ar autentiškumo;

5.4. bet kuriuo kitu atveju, kai kyla įtarimų, kad yra, buvo ar bus vykdoma pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo veika.

6. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymą vykdo vadovaudamasis Įstatymo 9–15 straipsnių nuostatomis, taikydamas rizikos vertinimu pagrįstą metodą, naudojant:

6.1. įprastas kliento tapatybės nustatymo priemonės ir procedūras;

6.2. papildomas kliento tapatybės nustatymo priemonės ir procedūras sustiprintam kliento tapatybės nustatymui atlikti;

6.3. supaprastintas kliento tapatybės nustatymo priemonės ir procedūras supaprastintam kliento tapatybės nustatymui atlikti.

7. Tokiais atvejais, kai depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius neturi galimybių įvykdyti šių nurodymų 4.1.1–4.1.10 papunkčiuose nustatytų reikalavimų, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo laikytis Įstatymo 9 straipsnio 18 dalyje nustatytų draudimo vykdyti sandorius per banko sąskaitas, užmegzti ar tęsti dalykinius santykius, vykdyti sandorius ir privalo atlikti keliamos pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmės įvertinimą. Nustatęs pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmę, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius praneša apie įtartą piniginę operaciją ar sandorį Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai.

ANTRASIS SKIRSNIS SUPAPRASTINTAS KLIENTO TAPATYBĖS NUSTATYMAS

8. Jeigu depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais siekia taikyti supaprastintą kliento tapatybės nustatymą, jis privalo atlikti rizikos įvertinimą ir turėti įrodymus, jog nustatyta maža pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizika. Rizikos vertinimo duomenys saugomi ta pačia tvarka, kaip kiti duomenys, gauti kliento tapatybės nustatymo metu.

9. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo vykdyti nuolatinę kliento dalykinių santykių stebėseną, be kita ko, vertindamas, ar kliento pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizika tebėra maža.

TREČIASIS SKIRSNIS SUSTIPRINTAS KLIENTO TAPATYBĖS NUSTATYMAS

Politiškai pažeidžiami (paveikiami) asmenys

10. Kai klientas – fizinis asmuo ar kliento – juridinio asmens naudos gavėjas yra politiškai pažeidžiamas (paveikiamas) asmuo, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo taikyti Įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nustatytas priemones.

11. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūrose nustato, kokias priemones taiko laikotarpiu, kai politiškai pažeidžiamas (paveikiamas) asmuo nustoja eiti svarbias viešąsias pareigas, iki kol nustatoma, kad tas asmuo nebekelia politiškai pažeidžiamiems (paveikiamiems) asmenims būdingos rizikos (ne trumpiau kaip 12 mėnesių). Rizikos vertinimo duomenys saugomi ta pačia tvarka, kaip kiti duomenys, gauti kliento tapatybės nustatymo metu.

Didelės rizikos trečiosios valstybės

12. Kai klientas – fizinis asmuo ar kliento – juridinio asmens naudos gavėjas gyvena didelės rizikos trečiojoje valstybėje ar kai klientas – juridinis asmuo yra įsteigtas didelės rizikos trečiojoje

valstybėje, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo taikyti Įstatymo 14 straipsnio 4¹ ir 5 dalyse nustatytas priemonės.

13. Europos Komisijos didelės rizikos trečiųjų valstybių sąrašas, nustatytas 2016-07-14 Europos Komisijos reglamentu Nr. 2016/1675, skelbiamas interneto tinklalapio www.fntt.lt skyriaus „Pinigų plovimo prevencija“ poskyryje „Tarptautiniai teisės aktai“ ir Europos Sąjungos teisės aktų duomenų bazėje „EUR-Lex“ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1675>.

14. Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu (FATF) didelės rizikos trečiųjų valstybių sąrašas skelbiamas interneto tinklalapio www.fntt.lt skyriaus „Pinigų plovimo prevencija“ poskyryje „FATF pareiškimai“ ir FATF interneto tinklalapyje <https://www.fatf-gafi.org/countries/#other-monitored-jurisdictions> ir <https://www.fatf-gafi.org/countries/#high-risk>.

15. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius, siekdamas įsitikinti, ar sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su didelės rizikos trečiojoje valstybėje gyvenančiais fiziniais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis, privalo patikrinti abu šių nurodymų 13 ir 14 punktuose nurodytus didelės rizikos trečiųjų valstybių sąrašus.

16. Įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais, Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūrose nustato, kokios vienos ar kelių papildomų kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonių savo nuožiūra imasi kylančiai rizikai mažinti, pavyzdžiui:

- 16.1. gauti papildomos informacijos apie klientą ir naudos gavėją;
- 16.2. gauti papildomos informacijos apie numatomą verslo santykių pobūdį;
- 16.3. gauti informacijos apie kliento ir naudos gavėjo lėšų ir turto šaltinį;
- 16.4. gauti informacijos apie numatomą arba įvykdytą sandorių priežastis;
- 16.5. gauti vyresniojo vadovo pritarimą užmegzti dalykinius santykius su šiais klientais ar pritarimą tęsti dalykinius santykius su šiais klientais;
- 16.6. vykdyti sustiprintą nuolatinę dalykinių santykių su šiais klientais stebėseną, padidindami taikomų kontrolės priemonių skaičių ir terminus ir atrinkdami sandorių, kuriems reikės tolesnio ištyrimo, tipus;
- 16.7. užtikrinti, kad pirmasis kliento mokėjimas būtų atliekamas iš kredito įstaigoje turimos to kliento sąskaitos, kai kredito įstaiga yra registruota Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje šio įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingos institucijos prižiūri, kaip ji šių reikalavimų laikosi.

17. Jeigu depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius taiko Įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytą išlygą Europos Sąjungoje įsteigtų finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų filialams ar patronuojamosioms įmonėms, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo atlikti rizikos įvertinimą ir turėti įrodymus, kad nustatyta rizika nėra didelė. Rizikos vertinimo duomenys saugomi ta pačia tvarka, kaip kiti duomenys, gauti kliento tapatybės nustatymo metu.

Didesnė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizika

18. Kai depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius pagal rizikos vertinimo ir valdymo procedūras nustato didesnę pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo riziką, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo taikyti Įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje nustatytas priemonės.

19. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūrose nustato, kokios vienos ar kelių papildomų kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonių savo nuožiūra imasi kylančiai rizikai mažinti, pavyzdžiui:

- 19.1. gauti papildomos informacijos apie klientą ir naudos gavėją;
- 19.2. gauti papildomos informacijos apie numatomą verslo santykių pobūdį;

- 19.3. gauti informacijos apie kliento ir naudos gavėjo lėšų ir turto šaltinį;
- 19.4. gauti informacijos apie numatomų arba įvykdytų sandorių priežastis;
- 19.5. gauti vyresniojo vadovo pritarimą užmegzti dalykinius santykius su šiais klientais ar pritarimą tęsti dalykinius santykius su šiais klientais;
- 19.6. vykdyti sustiprintą nuolatinę dalykinių santykių su šiais klientais stebėseną, padidindami taikomų kontrolės priemonių skaičių ir terminus ir atrinkdami sandorių, kuriems reikės tolesnio ištyrimo, tipus;
- 19.7. užtikrinti, kad pirmasis kliento mokėjimas būtų atliekamas iš kredito įstaigoje turimos to kliento sąskaitos, kai kredito įstaiga yra registruota Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje šio įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingos institucijos prižiūri, kaip ji šių reikalavimų laikosi.
- 20. Rizikos vertinimo duomenys saugomi ta pačia tvarka, kaip kiti duomenys, gauti kliento tapatybės nustatymo metu.

KETVIRTASIS SKIRSNIS DALYKINIŲ SANTYKIŲ STEBĖSENA

- 21. Kai su klientu pradedami dalykiniai santykiai, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius vykdo dalykinių santykių stebėseną, siekdamas užtikrinti, kad vykdomi sandoriai atitiktų depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus ir virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus turimą informaciją apie klientą, jo verslą, rizikos pobūdį ir lėšų šaltinį.
- 22. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius skirsto klientus, su kuriais yra užmegzti dalykiniai santykiai, į rizikos grupes pagal savo vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūrose nustatytus klientų priskyrimo prie rizikos grupių kriterijus ir procedūras.

PENKTASIS SKIRSNIS ĮTARTINOS PINIGINĖS OPERACIJOS AR SANDORIO STABDYMAS IR INFORMACIJOS TEIKIMAS FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBAI

- 23. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius, vadovaudamasis Įstatymo 16 straipsniu, privalo sustabdyti įtartinę piniginę operaciją ar sandorį, išskyrus atvejus, kai to padaryti objektyviai neįmanoma.
- 24. Įtartinos piniginės operacijos arba sandoriai nustatomi:
 - 24.1. atsižvelgiant į įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijus, patvirtintus Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktoriaus 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-240 „Dėl Pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašo patvirtinimo“;
 - 24.2. atkreipiant dėmesį į tokią klientų veiklą, kuri dėl savo pobūdžio gali būti susijusi su pinigų plovimu ir (arba) teroristų finansavimu;
 - 24.3. vykdant kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymą;
 - 24.4. vykdant nuolatinę kliento dalykinių santykių stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti šių santykių metu, tyrimą.
- 25. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius, vadovaudamasis Įstatymo 16 straipsniu, ne vėliau kaip per 3 darbo valandas praneša Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai informaciją apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius.
- 26. Pranešimas apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius teikiamas neatsižvelgiant į piniginės operacijos ar sandorio dydį.
- 27. Virtualiųjų valiutų keityklos operatorius, vadovaudamasis Įstatymo 20 straipsniu, praneša Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie

atliktą virtualiosios valiutos keitimo operaciją (virtualiąją valiutą perkant arba parduodant dekretine valiuta) ar sandorį virtualiąja valiuta (atsiskaitymus virtualiąja valiuta už turtą), jeigu tokios piniginės operacijos ar sandorio vertė lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiąja valiuta, nesvarbu, ar sandoris sudaromas atliekant vieną, ar kelias tarpusavyje susijusias pinigines operacijas. Virtualiosios valiutos vertė nustatoma piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo momentu.

28. Tuo atveju, jei kliento piniginė operacija ar sandoris atitinka tiek šių nurodymų 24 punkto, tiek 27 punkto požymius, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai pateikia abu pranešimus – pranešimą apie įtartiną piniginę operaciją arba sandorį ir pranešimą apie atliktą virtualiosios valiutos keitimo operaciją ar sandorį virtualiąja valiuta, jeigu tokios piniginės operacijos ar sandorio vertė lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiąja valiuta, nesvarbu, ar sandoris sudaromas atliekant vieną, ar kelias tarpusavyje susijusias pinigines operacijas.

29. Pranešimai Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai teikiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. 1V-701 „Dėl įtartinų piniginių operacijų ar sandorių sustabdymo ir informacijos apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius pateikimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašo ir Informacijos apie grynųjų pinigų operacijas ar sandorius, kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, pateikimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktoriaus 2015 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-129 „Dėl Informacijos, teikiamos pagal Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimus, teikimo formų, teikimo schemas ir teikimo formų pildymo rekomendacijų patvirtinimo“.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS INFORMACIJOS IR DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

30. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo tvarkyti šiuos registracijos žurnalus:

30.1. Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nurodytų pranešimų bei įtartinų piniginių operacijų ir sandorių registracijos žurnalą;

30.2. Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2–6 punktuose nurodytų kliento atliktų piniginių operacijų žurnalą;

30.3. virtualiosios valiutos keitimo operacijų ar sandorių virtualiąja valiuta, jeigu tokios piniginės operacijos ar sandorio vertė lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiąja valiuta, nesvarbu, ar sandoris sudaromas atliekant vieną, ar kelias tarpusavyje susijusias pinigines operacijas, registracijos žurnalą;

30.4. klientų, su kuriais sandoriai ar dalykiniai santykiai buvo nutraukti Įstatymo 18 straipsnyje nurodytomis aplinkybėmis ar kitomis su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos tvarkos pažeidimais susijusiomis aplinkybėmis, registracijos žurnalą.

31. Duomenys į registracijos žurnalus įrašomi chronologine tvarka nedelsiant, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo.

32. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius prioritetą teikia registracijos žurnalų duomenų saugojimui elektroninėje laikmenoje.

33. Registracijos žurnalai tvarkomi vadovaujantis Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2017 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-129 „Dėl Piniginių operacijų, sandorių ir klientų registracijos žurnalų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

DARBUOTOJAI

34. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo paskirti vadovaujančius darbuotojus, kurie organizuotų pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą ir palaikytų ryšius su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba. Kai depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriumi ir virtualiųjų valiutų keityklos operatoriumi vadovauja valdyba, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo paskirti valdybos narį, kuris organizuotų šiame įstatyme nustatytą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą, ir vadovaujančius darbuotojus, kurie bendradarbiautų su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba. Apie šių darbuotojų paskyrimą depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo raštu pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo užtikrinti, kad minėti darbuotojai turėtų galimybę gauti visą savo funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją, įskaitant priėjimą prie informacijos, susijusios su kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymu, kliento dalykinių santykių stebėseną, piniginėmis operacijomis ir sandoriais.

35. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo organizuoti specializuotus pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių mokymus savo darbuotojams, ypač tiems, kurie tiesiogiai dirba su klientais ir jų sandoriais.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS PROCEDŪROS

36. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūrose turi detalai nustatyti, kaip depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius vykdo Įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nurodytas priemones.

37. Siekdamas veiksmingai valdyti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius ne rečiau kaip kartą per metus, atsižvelgdamas į naujausią informaciją, privalo atlikti savo visos veiklos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimą.

38. Visi virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus ir virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus atlikti visos veiklos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimai ir vėlesni su šiuo rizikos vertinimu susiję pakeitimai privalo būti įforminami raštu.

39. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo peržiūrėti ir prireikus atnaujinti vidaus kontrolės procedūras:

39.1. Europos Komisijai paskelbus atliktos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo Europos Sąjungos mastu rezultatus (skelbiama Europos Komisijos interneto tinklalapyje <http://ec.europa.eu>);

39.2. paskelbus Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatus (skelbiama interneto tinklalapio www.fntt.lt skyriaus „Pinigų plovimo prevencija“ poskyryje „Nacionalinis pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimas“);

39.3. gavus Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos nurodymą griežtinti taikomas vidaus kontrolės procedūras;

39.4. įvykus svarbiems depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus ir virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus valdymo ir veiklos įvykiams ar pokyčiams;

39.5. periodiškai vykdant vidaus kontrolės procedūrų įgyvendinimo bei pakankamumo stebėseną.

IV SKYRIUS TARPTAUTINIŲ FINANSINIŲ SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMAS

40. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo kiekvienu atveju, prieš užmegzdamas santykius su klientu ar sudarydamas sandorį, įsitikinti, ar kliento, naudos gavėjo ir (arba) kliento atstovo nėra asmenų, kuriems taikomos tarptautinės finansinės sankcijos, sąrašuose.

41. Konsoliduotas Europos Sąjungos sankcijų sąrašas skelbiamas Europos Komisijos interneto tinklalapyje https://eeas.europa.eu/topics/sanctions-policy/8442/consolidated-list-of-sanctions_en.

42. Konsoliduotas Jungtinių Tautų sankcijų sąrašas skelbiamas Jungtinių Tautų interneto tinklalapyje <https://www.un.org/sc/suborg/en/sanctions/un-sc-consolidated-list>.

43. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius, siekdamas įsitikinti, ar sandoriai nėra atliekami, dalykiniai santykiai nėra palaikomi ar užmezgami su asmenimis, kuriems taikomos tarptautinės finansinės sankcijos, privalo patikrinti tiek Europos Sąjungos, tiek Jungtinių Tautų asmenų, kuriems taikomos tarptautinės finansinės sankcijos, sąrašus.

44. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius privalo vykdyti Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose dėl tarptautinių sankcijų įgyvendinimo, Europos Sąjungos reglamentuose dėl tarptautinių sankcijų ir jų įgyvendinimo išimčių ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktoriaus 2016 m. spalio 20 d. įsakyme Nr. V-273 „Dėl Tinkamo tarptautinių finansinių sankcijų įgyvendinimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos reguliavimo srityje priežiūros nurodymų patvirtinimo“ nustatytus reikalavimus.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Pasikeitusių Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų nuostatomis būtina vadovautis iš karto, nelaukiant šių nurodymų pakeitimo ar papildymo.

46. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius ir virtualiųjų valiutų keityklos operatorius, pažeidęs šių nurodymų reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

47. Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriui ir virtualiųjų valiutų keityklos operatoriui, įgyvendinančiam pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones, rekomenduojama pasitikrinti priemonių įgyvendinimo kokybę savikontrolės klausimynu (priedas), kuris yra pagalbinė priemonė reikalavimų įgyvendinimui.

Depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriams ir virtualiųjų valiutų keityklų operatoriams skirtų nurodymų, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, priedas

SAVIKONTROLĖS KLAUSIMYNAS

Eil. Nr.	Pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonė	Taip	Ne
1.	Prieš pradėdant dalykinius santykius; kai klientas atlieka virtualiosios valiutos keitimo operacijas ar sandorius virtualiaja valiuta lėšomis, kurių suma lygi arba viršija 1 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiaja valiuta, arba prieš įnešant į depozitinę virtualiųjų valiutų piniginę arba iš jos išimant virtualiąją valiutą, kurios suma lygi arba viršija 1 000 eurų arba ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiaja valiuta, nesvarbu, ar sandoris sudaromas atliekant vieną, ar kelias tarpusavyje susijusias operacijas (virtualiosios valiutos vertė nustatoma piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo momentu), išskyrus atvejus, kai kliento ir naudos gavėjo tapatybė jau yra nustatyta; kai kyla abejonių dėl anksčiau gautų kliento ir naudos gavėjo tapatybės duomenų teisingumo ar autentiškumo; bet kuriuo kitu atveju, kai kyla įtarimų, kad yra, buvo ar bus vykdoma pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo veika, kliento ir naudos gavėjo tapatybė nustatoma:		
1.1.	nustatoma, ar klientas veikia savo vardu, ar yra kontroliuojamas		
1.2.	jeigu klientas veikia per atstovą, nustatomas kliento atstovas		
1.3.	patikrinama, ar yra aplinkybių taikyti sustiprintą kliento tapatybės nustatymą		
1.4.	nustatoma kliento – fizinio asmens tapatybė; padaroma asmens tapatybės dokumento arba leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje kopija arba dokumentas nuskenuojamas		
1.5.	nustatoma kliento – juridinio asmens tapatybė		
1.6.	nustatoma kliento – juridinio asmens naudos gavėjo tapatybė		
1.7.	surenkama informacija apie kliento – juridinio asmens vadovą		
1.8.	surenkama informacija apie kliento – juridinio asmens nuosavybės ir kontrolės struktūrą ir veiklos pobūdį		
1.9.	surenkama informacija apie kliento – fizinio ar juridinio asmens dalykinių santykių tikslą ir numatomą pobūdį		
1.10.	kliento ir naudos gavėjo tapatybė patikrinama, remiantis dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio		
1.11.	vykdoma nuolatinė kliento dalykinių santykių stebėseną		
1.12.	vykdomas kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu pateiktų dokumentų, duomenų ar informacijos nuolatinis peržiūrėjimas ir atnaujinimas		
2.	Sandoriai nevykdomi, dalykiniai santykiai neužmezgami, nutraukiami, kai neturima galimybių įvykdyti kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimus		
3.	Kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonės taikomos ne tik naujiems, bet ir esamiems klientams		
4.	Kliento atliekama įtartina piniginė operacija ar sandoris sustabdomas, išskyrus atvejus, kai to padaryti objektyviai neįmanoma		
5.	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai ne vėliau kaip per 3 darbo valandas teikiami pranešimai apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius		
6.	Virtualiųjų valiutų keityklų operatorius Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai ne vėliau kaip per 7 darbo dienas teikia pranešimus apie virtualiosios valiutos keitimo operacijas ar sandorius virtualiaja valiuta, jeigu tokios piniginės operacijos ar sandorio vertė lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio ar virtualiaja valiuta,		

	nesvarbu, ar sandoris sudaromas atliekant vieną, ar kelias tarpusavyje susijusias pinigines operacijas		
7.	Stebimi ir nagrinėjami sudėtingi ar neįprastai dideli sandoriai ir neįprastų sandorių struktūros		
8.	Tvarkomi registracijos žurnalai ir informacija į juos įrašoma ne vėliau kaip per 3 darbo dienas		
9.	Informacija saugoma 8 metus (dalykinių santykių su klientu korespondencija – 5 metus)		
10.	Paskirtas už pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą atsakingas darbuotojas ir apie jį raštu pranešta Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai		
11.	Vykdomi darbuotojų mokymai		
12.	Įdiegtos vidinės sistemos, leidžiančios saugiais kanalais ir užtikrinant visapusišką užklausų konfidencialumą skubiai reaguoti į Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos paklausimus		
13.	Užtikrinama Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai pateiktos informacijos apsauga		
14.	Periodiškai atliekamas pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo kliento, produkto, geografinio regiono rizikos vertinimas ir įgyvendinami atsakomieji veiksmai, skirti mažinti šią riziką		
15.	Nustatytos vidaus politikos ir vidaus kontrolės procedūros		
16.	Informacija apie depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus ir virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus naudos gavėjus pateikta Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (JADIS) tvarkytojui		
17.	Vykdomos finansinių sankcijų įgyvendinimo priemonės		